

**A PANNON TAKARÉK BANK ZRT.
KOCKÁZATKEZELÉSSEL ÉS
TŐKEMEGFELELÉSSEL KAPCSOLATOS
INFORMÁCIÓK NYILVÁNOSSÁGÁRA HOZATALA**

2012.

**A Pannon Takaréknál Bank Zrt a rá vonatkozó lényeges információkat
a 234/2007.(IX.4.) Kormányrendelet előírásainak
figyelembevételével az alábbiakban hozza nyilvánosságra:**

1. Kockázatkezelési elvek, módszerek

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 76/K. § (1) bekezdése szerint „A hitelintézetnek megbízható, hatékony és átfogó stratégiával és eljárással kell rendelkeznie annak érdekében, hogy a jelenlegi és jövőben felmerülő kockázatainak fedezetéhez szükséges nagyságú és összetételű tőkét meghatározza, és folyamatosan fenntartsa.”

1.1. Kockázati stratégia

A kockázati stratégia a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a bank kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát. A PSZÁF-nak a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatára vonatkozó útmutatója szerint a kockázati stratégia tartalmazza a hitelintézet kockázatokhoz és kockázatkezeléshez való viszonyát, és az alábbi témakörökre terjed ki:

- Kockázatvállalási politika
- Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság
- Kockázati szerkezet
- Kockázatkezelés szervezete

1.2. Kockázatvállalási politika

A kockázatvállalási politika összefoglalja a bank vezetése által elfogadott kockázatvállalási és kockázatkezelési elveket, és tartalmazza mindazokat a szabályokat, kockázatkezelési célokat, amelyek egységes alkalmazását a vezetés az egész intézményen belül elvárja.

A kockázatvállalási politika egyrészt magában foglalja a takarékszövetkezeti integrációs szinten elfogadott kockázatkezelési alapelveket, másrészt tartalmazza a vezetés által meghirdetett specifikus elveket és célokat. A kockázatvállalási politika az egyes releváns kockázatokra vonatkozóan külön-külön is tartalmaz alapelveket.

A kockázatkezelési alapelvek közül a legfontosabbak:

1. A bank mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a bank biztonságos működését és a Felügyelet ne korlátozhassa tevékenységét. A bank által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett (*Biztonságos működés elve*).
2. A bank úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett

kockázatokat hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek. *(Összeférhetetlenség elve)*

3. A bank a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelésének ellenőrzésében *(Együttműködés elve)*
4. A bank minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít. *(Lényeges kockázatok kezelésének elve)*
5. A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával. *(Költség-haszon elve)*
6. A bank a kockázatvállalását olyan üzleti tevékenységekre összpontosítja, amelyeknél kellő szaktudással és technikai feltételekkel rendelkezik a kockázat megítélésére, mérésére és nyomon követésére.
7. A bank az új termékek, szolgáltatások bevezetése előtt minden lényeges kockázati típus vonatkozásában felméri a termék kockázatait, meghatározza a kockázatkezelés módszereit, ideértve a monitoring tevékenységet.
8. A bank nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a bank vagy más az integrációban résztvevő tag számára veszteséget okozott. *(Tiltott tevékenységek elve)*
9. A bank nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőkemegfelelési mutató a kockázati étvágnál meghatározott minimális szint alá csökken.

Kockázatkezelési célok

Általános kockázatkezelési célok

1. A bank, mint kis intézmény a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatában a tőkeszükségletet a legegyszerűbb módszerekkel határozza meg.
2. Kockázatkezelési és kockázati kontroll folyamatait, rendszereit a bank olyan irányban törekszik fejleszteni, hogy azok felépítése, alapelvei ne ütközzenek a fejlettebb módszerekkel szemben támasztott szabályozási követelményeknek.
3. A bank elsősorban olyan kockázatokat vállal, amelyeknél helyismerete, az ügyfélhez való közelsége és/vagy a sztenderdizált termékkínálat előnyt jelentenek a kockázatok megítélésénél.
4. A bank lényeges kockázatainak alakulását folyamatosan figyeli, folyamatosan gyűjti és elemzi az egyes kockázati típusok mértékének jelzésére vonatkozó adatokat.

Hitelkockázat kezelési célok

- Az adósminősítési rendszer továbbfejlesztése, a mindenkor aktuális tőkemegfelelési szabályozásnak megfelelő minősítési rendszerek elfogadása
- A fedezetértékelési szabályzat folyamatos felülvizsgálata és olyan átalakítása, hogy az megfeleljen a tőkemegfelelési szabályozásban foglalt követelményeknek, és hosszú távon lehetővé tegye belső célokra a fejlettebb módszerek (pl. átfogó módszer) alkalmazását
- Fedezetek értékének és fő jellemzőinek kellő gyakorisággal történő felülvizsgálata, a felülvizsgálati eredmények megfelelő nyilvántartása

- Az integrációs (és Takarékpontos együttműködésben kifejlesztett) lakossági és vállalkozói termékek közös scoring rendszerének alkalmazása, fejlesztése, illetve tovább fejlesztése
- A hitelmonitoring rendszer fejlesztése, a problémás ügyek minél korábban történő felismerése
- A problémás hitelek részaránya jelentős növekedésének megakadályozása (esetleg szinten tartása v. csökkentése)

Partnerkockázat kezelési cél

A bank a stratégiai tervben kijelölt időtávon nem kíván a Pkr. szerinti partnerkockázatot jelentő ügyleteket kötni.

Devizaárfolyam kockázatkezelési cél.

A bank a valutával, devizával kapcsolatos tevékenysége során és a deviza- vagy valutaárfolyamhoz kötött forint szerződéseinek tekintetében devizaárfolyam kockázatát úgy kezeli, hogy a deviza nyitott pozícióból származó, a Kkr. szerinti tőkekövetelménye ne haladja meg a szavatoló tőke 5%-át.

Kamatkockázat kezelési cél

- Ne keletkezzen olyan helyzet, hogy a Felügyeletnek a kamatpozíció mértéke miatt a Hpt. 152/A §-a alapján intézkedéseket kelljen foganatosítania.

Működési kockázat kezelési célok

- működési kockázati veszteség-események gyűjtése, elemzése
- működési kockázatok mérséklése hatékonyabb folyamatszabályozással
- fokozott figyelem a csalási kockázat elleni védekezésre
- összetett, bonyolult ügyleteknél kellő tapasztalattal rendelkező – külső - szakértők bevonása

Koncentrációs kockázatkezelési célok

- A túlzott koncentrációk csökkentése, koncentrációs limitrendszerek kialakítása, illetve tovább fejlesztése
- A koncentrációs kockázati jelentések kialakítása, és rendszeres jelentések elkészítése

Likviditás kockázatkezelési célok

- A lejáratú összhang javítása
- Az éven túli aktív ügyletek, ügyletsoportok esetében 20 év maximális futamidő meghatározása
- Túlzott betétes koncentráció elkerülése

1.3. Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság

A bank kockázati étvágya, kockázatvállalási hajlandósága azt mutatja, hogy:

- milyen kockázatoknak, milyen mértékben kívánja magát kitenni,
- mely kockázatokot tart elfogadhatónak és melyeket nem,
- milyen módon ellenőrzi és jelenti a kockázatokot

A kockázatvállalási hajlandóságot a bank három évre, a kockázati stratégia időhorizontjára határozza meg, és rendszeresen, évente felülvizsgálja.

A bank meghatározza kockázati étvágyát, amelyet a minimális tőkekövetelmény feletti minimálisan tartandó többlettőke mértékében, és az ez alapján számolt tőkemegfelelési mutatóban határoz meg, figyelembe véve az üzleti célkitűzéseket, a minimális tőkekövetelmény aktuális értékét, a belső tőkeszükségletet, és a jogszabályi, valamint felügyeleti követelményeket.

Kockázati étvágyat meghatározó pénzügyi célkitűzések

A bank kockázati étvágyát a következő 3 éves időszakban az alábbi pénzügyi-jövedelmi célkitűzések befolyásolják (az üzleti stratégia jelenleg felülvizsgálat alatt van):

- a saját tőkére vetített átlagos éves adózott eredmény: 5-15%
- a minimális szavatoló tőke szintre vetített átlagos éves adózott eredmény: 5-15%

1.4. Kockázati szerkezet

A bank kockázati szerkezetét kockázati típusonként és – a hitelezési kockázati kitétségek esetében – kitétségi osztályonként kell bemutatni. A kockázati szerkezetben kerül bemutatásra az, hogy a korábbi állapotokhoz képest milyen változások figyelhetők meg a kockázati profilban, és ezt hogyan kezeli a bank, belsőleg azonosíthatók-e újabb kockázattípusok, és szükséges-e utánuk pótlólagos tőke képzése.

A kockázati szerkezet tervezett változása az üzleti szerkezetre és az üzleti stratégiára épül, ennek révén kerül összhangba az üzleti stratégia és a kockázati stratégia.

A kockázati szerkezetet az egyes kockázati típusok vonatkozásában a szabályozási minimális tőkekövetelmény nagyságával jellemezzük.

Az egyes kockázatokhoz kapcsolódóan a szabályozási tőkekövetelmény méréséhez a bank az alábbi módszereket alkalmazza:

- Hitelezési kockázat – sztenderd módszer
- Hitelkockázat mérséklés – pénzügyi biztosítékoknál: egyszerű módszer, garanciák, készfizető kezességek esetében sztenderd módszer
- Devizaárfolyam kockázat – sztenderd módszer
- Működési kockázat – alapmutató módszer

A hitelezési kockázat kezelését célzó belső rendszerek (adósminősítés, fedezetértékelés, kockázatvállalási szabályzat, követelésminősítés, stb.) kockázatalapúak, de a bank méretei, üzleti volumenei nem teszik lehetővé statisztikailag megbízható kockázatomérési modellek kifejlesztését.

A hitelezési kockázat tőkekövetelményét a kockázattal súlyozott kitétség értéknek a hitelkockázat mérséklés figyelembe vétele után meghatározott összegének 8%-a jelenti.

A bank a hitelezési kockázat tőkekövetelményét *sztenderd módszer szerint*, a hitelezési kockázat-mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok *egyszerű módszere* szerint számítja ki.

- A hitelezési kockázat belső tőkeszükségletét a bank a sztenderd módszerre alapítva számítja, néhány eltéréssel: Ezek a következők: Figyelembe véve, hogy a bank tevékenységét a magyar piacon folytatja, és a kitétségek egésze belföldi, függetlenül a sztenderd módszer szerint alkalmazható irányadó minősítéstől, a belső tőkeszükséglet számítás céljaira Magyarország irányadó minősítését „BBB” kategóriának tekintjük. A Magyar állam által kibocsátott állampapírokhoz 2015. december 31-ig 0%-os, a magyarországi önkormányzatokkal szembeni, 3 hónapon túli eredeti lejáratú kitétségekhez 100%-os kockázati súlyozást rendeltünk.
- A Hkr. nem tesz említést az állami egyszerű kezességvállalásról, holott állami egyszerű kezességvállalás esetén a hitelintézetet végső veszteség nem éri. Ezért a Magyar Állam egyszerű kezességvállalását is nulla százalékos kockázati súllyal vesszük figyelembe.

A deviza árfolyamkockázat a piaci kockázat egy formája, amely a deviza nyitott pozícióból – a bank mérlegében és mérlegen kívüli tételeiben, az egyes devizanemekben keletkező eszköz vagy forrástöbbletből – származó kitétségből ered, és a devizaárfolyam-ingadozások következtében veszteséget (ill. nyereséget) eredményezhet.

Devizaárfolyam kockázatvállalás módja az, ha a devizában denominált ügyletet köt a bank, és ezzel az ügylettel a deviza nyitott pozíció nő.

A kockázati kitétség nagyságát két tényező befolyásolja, egyrészt a nyitott pozíció nagysága, másrészt az árfolyamok változékonysága.

A bank a kockázati kitétség mértékét a teljes (összesített) deviza nyitott pozíció nagyságával méri.

Amennyiben a bank Kkr. szerinti összesített nyitott devizapozíciója meghaladja a túllépések levonása előtti szavatoló tőke 2%-át, akkor a devizaárfolyam kockázat tőkekövetelménye a nyitott devizapozíció 8 %-a.

Működési kockázat a bank meghatározásában annak a kockázata, hogy a bankot közvetlen vagy közvetett pénzügyi veszteség, illetve a jó hírnevét, vagy az üzletmenet folytonosságát fenyegető, jelentős kár éri a következő egy vagy több ok miatt:

- a belső folyamatok,
- ügynöki tevékenységek,
- kiszervezett tevékenységek,
- rendszerek nem megfelelő vagy hibás működése miatt,
- az alkalmazottak,
- ügynökök,
- más személyek nem megfelelő, szakmailag helytelen tevékenysége, rossz szándékú vagy hanyag cselekedetéből fakadóan, illetve
- a bankon kívüli külső, a piaci változásokhoz nem sorolható események kapcsán.

A működési kockázat alapmutató módszere szerinti tőkekövetelmény számítás elve azon alapul, hogy a működési kockázat a tevékenység méretével egyenes arányban növekszik, és a tevékenység mérete az úgynevezett irányadó mutatóval jól jellemezhető, aminek kiszámítását rendelet szabályozza.

A bank működési kockázatának tőkekövetelménye az előbbiek szerint meghatározott irányadó mutató tizenöt százaléka.

1.5. A kockázatkezelési szervezet bemutatása

A bank kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását.

A banknál a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért és a tőketervezésért az alelnök és a gazdasági igazgató a felelős.

A hitelezési kockázat kezelésében független kockázatkezelő vesz részt.

A bank együttműködik az OTIVA-val az alábbi területeken:

- Módszerek fejlesztése, módszertani kérdések
- Elemzések, dokumentumok tartalmi elemeinek kialakítása
- Belső, valamint az OTIVA-nak szóló jelentések tartalmi és formai követelményeinek kialakítása
- Adatgyűjtés, adatszolgáltatás, adatminőség ellenőrzés
- Belső szabályzatokkal kapcsolatos szttenderdek kialakítása

2. Javadalmazási politika

2.1Általános elvek

A bank javadalmazási politikája

- támogatja az üzleti stratégia megvalósítását,
- kiemelten kezeli a szervezeti értékeket és a hosszú távú érdeket, tekintettel a szervezet kockázattűrő képességére mind a rendes, mind pedig a kivételes piaci körülmények között.

Fenti cél elérése érdekében a javadalmazással szemben általános követelmények:

1. A túlzott kockázatvállalásra való ösztönzés semmilyen szinten nem valósulhat meg

A kirendeltségek és azok munkatársainak teljesítményértékelésénél komoly súllyal szerepel a kockázatok és veszteségek mérése (bizonyos veszteség szint felett a javadalmazásból adott kirendeltség ki is záródik), a régió központok és a cég központ valamennyi munkatársának és vezetőjének a javadalmazása pedig a kirendeltségi értékelésektől függ.

Az ügyvezetés 3.sz. melléklet szerinti javadalmazása – különös tekintettel arra, hogy a nem teljesítő hitelek aránya értékelési kritérium - biztosítja, hogy a túlzott kockázatra való ösztönzés a felső vezetés szintjén se valósuljon meg, megfelelően ezzel a Hpt. 69/B-E-ben, a 131/2011(VII.18) Kormányrendeletben és a PSZÁF Elnökének 3/2011. (VIII. 04.) számú ajánlásában a hitelintézeti vezetőkre meghatározott javadalmazási előírásoknak Mindezek következtében minden munkatárs és vezető abban érdekelt, hogy a cég üzleti teljesítménye kizárólag ésszerű, arányos kockázat vállalás mellett, a lehető legkisebb veszteség keletkezésével növekedjen.

2, Teljesítmény nélkül semmilyen javadalmazásra nem kerülhet sor

A javadalmazás politika alapján javadalmazás kizárólag az üzleti tervben megfogalmazott üzleti növekedéssel arányosan jár minden munkatársnak.

I. A teljesítmény mérés gyakorlata

1. Súlyozás

A különböző termékekre, üzletágakra tervszámok kerülnek meghatározásra (terv és értékelő tábla 1.sz.melléklet). A tervszámok különböző súlyozást kapnak, aszerint, hogy az adott termék vagy üzletág milyen súlyt képvisel a cég jövedelem szerkezetében, illetve egyéb üzleti szempontok alapján milyen prioritással bír.

Tehát, ha egy fiók pl. teljesíti a bankkártya db számot de nagyon elmarad a hitelállományban, akkor az erőteljesen csökkenti a fiók javadalmazását, mert a hitelállomány nagyobb súllyal (25%) szerepel mint a bankkártya (3%)

2. Értékesítésben dolgozó munkatársak egyéni teljesítményértékelési módszere

2012-től kezdve a kirendeltségi szintű termékértékesítési terveket egyéni szintre kell lebontani. Ezzel a módszerrel mindenki számára teljesen egyértelművé válik az, hogy a cégszintű terv teljesítésében rá pontosan milyen feladatok hárulnak. Mivel ez a cég életében egy új szempontú megközelítés, ezért a 2012-es évet „tesztidőszak”-nak tekintjük. A féléves, illetve év végi tapasztalatok alapján a bevezetett rendszert 2013-ra véglegesítjük.

3. Elvárások teljesítésének értékelése és a kitűzött javadalmazások mértéke

A kitűzött tervszámok eléréséhez szükséges éves növekedés 4 negyedévre van szétosztva, így folyamatos növekedés az elvárás és így minden terméknek minden negyedévben van elérendő tervszáma.

A betétállomány kivételével minden elvárt növekedés arányosan került szétosztásra a negyedévek között, a betétállománynál a szezonális hatás miatt az elvárt éves növekedés 20-20 %-át kell teljesíteni az első három negyedévben és 40%-át az utolsó negyedévben.

A teljesítmények mérése a VIR szabályzat szerint folyamatos, melyekről havonta, a tárgyhót követő 15-ig számszaki értékelés készül.

Az értékelés alapján kifizetés következők szerint történik:

Az éves teljesítmény alapján: tárgy évet követő március 31-ig.

Az éves szinten kitűzött jutalomkeret mértéke (amely a tervszámok 100%-os teljesítésekor jár)

- kirendeltségi dolgozók esetén: éves bér + bérpótlék 45%-a
- kirendeltség vezetők esetén: éves bér + bérpótlék 60 %-a
- régió vezetők és asszisztensek esetén: a hozzájuk tartozó kirendeltségek teljesítménye alapján éves bér + bérpótlék 80%-a (r. vezető) ill. 50 %-a (r. vezető assz.)
- központi dolgozók esetén : (éves bér + bérpótlék) * az össz kirendeltségi munkatárs átlag % mértéke

A kirendeltségi dolgozók, kirendeltség-vezetők, a régióvezetők és az asszisztensek esetében a fentiek szerint megképződött keret szétosztása az egyéni teljesítményértékelés alapján történik.

Fentiek alól kivételt képeznek azok a munkatársak akikkel más szempontok szerint állapodott meg a bank a javadalmazásban.

Az ügyvezetés (belső igazgatóság) javadalmazása a Hpt. 69/B-E-ben, a 131/2011(VII.18) Kormányrendeletben és a PSZAF Elnökének 3/2011. (VIII. 04.) számú ajánlásában a hitelintézeti vezetőkre meghatározott javadalmazási előírások szerint történik.

A felügyelő bizottság a közgyűlés által megállapított tiszteletdíjon felül egyéb javadalmazásban nem részesül így a javadalmazási politika a felügyelő bizottság tagjaira nem vonatkozik.

A biztosítási tevékenység nem szerepel az értékelő táblában ezért a biztosítások kötéséből származó jutalékbevételek 30 % -át bruttó bérként megkapja a biztosítást értékesítő kolléga.

Amennyiben valamely közvetített termék esetében a partner cég (Signal, TakaréKInvest, Fundamenta) közvetlenül a dolgozóknak szóló prémium feladatot ír ki, azt az értékesítők részére kerül kifizetésre.

A cafetéria szabályzatban és a juttatások és költségtérítések szabályzatában szereplő juttatások a javadalmazási politikától függetlenek, annak nem képezik részét.

4. Javadalmazás számítása az értékelés alapján

[Az adott időszakra jutó bér és bérpótlék (2012-ben az alapbér 8%-a) együttes összege] * [kirendeltség/régió teljesítmény(0 - 100 %)] * [jutalom szorzó (kirvez 60%, kir dolg. 45%, r.vez 80%, r.vez assz. 50%, központnál kirend. átlag %)]

Kirendeltségi dolgozók és a régió központok esetében a fentiek szerint kiszámolt összegek szervezeti egységenként keretösszegek, melyek szétosztása az egyéni teljesítményértékelési rendszer figyelembe vételével történik.

(Magyarázat: a kirendeltség elért teljesítményének %-os mértéke, a munkatársak munkaköre és éves bére, bérpótléka alapján személyekre számolt összegek összeadódnak és ez az együttes összeg képezi a kirendeltség bónusz keretét, mely az egyéni teljesítményértékelés alapján kerül szétosztásra)

5. Egyéb szempontok

A termékeknél elvárt növekedés teljesítésének számolásánál nem számolandó a túlteljesítés (tehát túlteljesítésnél az érték 100%) és az állomány csökkenés sem (tehát csökkenésnél a mutató nem negatív hanem 0%, mert ha egy két darabbal pl. visszaesik a netbank db szám a negatív szorzó aránytalanul lenyomná a teljesítést). Ezek a tényezők (túlteljesítés v. állomány csökkenés) szubjektív szempontok alapján lesznek figyelembe véve (ld. lent).

Korrekciók

Az állományi, forgalmi, bevételi, db szám adatok alapján számolt teljesítményt korrekciózzuk a következő tényezőkkel:

Terheltség korrekció

A kirendeltség terheltségi mutatója (várhatóan kb. 50-130 % között lesznek a kirendeltségek) módosítja a teljesítményt.

Értékvesztés korrekció

Minden kirendeltség felé meghatározásra kerül az az értékvesztés állomány, mely alatt az értékvesztés korrekció 100% vagyis nem rontja a teljesítményt és egy nagyobb érték is, amit ha elér az értékvesztés szint (vagyis nagyon romlik a portfólió ami veszteséget okoz) akkor egyáltalán nem történik javadalmazás kifizetés a kirendeltségnek. Ha az értékvesztés a két meghatározott érték között lesz, akkor egy arányos korrekció lesz alkalmazva

(Magyarázat: 5 millió Ft a kirendeltség elfogadható értékvesztés állománya, 8 millió Ft pedig azt az érték ami már olyan jelentős értékvesztést jelent ami alapján nincs javadalmazás fizetés. Ha az értékvesztés 5 millió Ft alatt marad akkor 100% a korrekciós szorzó, tehát nem rontja az eredményt, ha 8 millió Ft felett lesz akkor 0 % a szorzó tehát lenullázza a teljesítményt. Az 5 és 8 millió közötti 3 M Ft értékvesztésből ahány % elszámolásra kerül, annyival csökken a 100% szorzó, tehát 6 M Ft értékvesztés esetén a 3 millióból 1 millió kerül elszámolásra ami 33 % , így $100\% - 33\% = 67\%$ lesz a korrekciós szorzó).

Szubjektív korrekció

A táblázat által kiszámolt kirendeltségre vonatkozó %-os teljesítmény érték az alábbi szempontok figyelembevételével csökkenhet vagy növekedhet

Csökkenő szempontok:

- *Ellenőrzés által feltárt súlyos hiányosságok*
- *Nem megfelelő termékstruktúra*
Önmagában az állomány tervek elérése nem elegendő. Mindenképpen elvárás, hogy minden terméktípusban legyen növekedés. Tehát ha valahol a hitelállomány teljesül de a növekedés kizárólag fogyasztási hitel és nincs mellette jelzálog, lakás és vállalkozói hitel az negatív tényező. Negatív tényező természetesen az is ha valahol a terv csak egy két nagy összegű jelzáloghitellel teljesül és nincs aktivitás a többi hiteltípusban. Szubjektív alapon csökkenthető a teljesítmény értéke akkor is, ha valamely kirendeltség csak a központ által akvirált ügyfelekből vagy más takaréknál kezdeményezett konzorciális hitelekből tud növekedni.
- *Állomány és db szám csökkenések*
Tekintettel arra, hogy az értékelő tábla állomány és db szám csökkenés esetén nem számol negatív %-os értéket az állománycsökkenések a szubjektív szempontoknál erőteljesen figyelembe lesznek véve mint negatív tényezők!
Különös figyelmet fordítunk a LAF és pénzforgalmi számlák megszűnésére (ügyfélvesztés!!!).
- *Az év közben konkrét termékre, szolgáltatásra megfogalmazott kirendeltségi/ügyintézői értékesítési elvárás nem, vagy alulteljesítése*
2012-től ezen kiírások esetén ügyintézői eredményességi sorrend is felállításra kerül.

Növelő szempontok:

- *Túlteljesítések*
A tervszámok túlteljesítése a kirendeltség %-os értékelését a szubjektív szempontoknál növelheti
Ennek feltétele, hogy minden üzletágban legyen jelentős (80%-90%-os) teljesítés.

Tehát, ha egy kirendeltség a legtöbb üzletágban jól teljesít (80% felett) és például a hitelállománya jelentősen terv felett van ami mellett a hátralékot is jól kezeli akkor szubjektív alapon növelhető a számadatok alapján meghatározott értékelése. De ha például jelentősen túteljesít valamelyik üzletágban de a többi üzletág nem nő eléggé vagy stagnál esetleg a hitelhátralék nagyon nő akkor az a túteljesítés szubjektív tényezőként nem lesz figyelembe véve.

- *Hátralék jelentős csökkentése, illetve az elfogadott értékvesztési mérték alatti értékvesztés állomány*
- *Munka minőség, hozzáállás, morál*
Pozitívan értékelhető a szubjektív tényezőknél a pozitív hozzáállás, a kezdeményezőkézség, a más kirendeltségek segítése, a jó minőségű precíz munkavégzés, a helyettesítésben való aktív közreműködés.

A kirendeltségek teljesítményének megállapítása után kerül kiszámításra a kirendeltségeket ill. ott dolgozókat megillető javadalmazás mértéke a fenti pontok szerint. Ezen összegek módosítására a kiszámolt kereten belül a régió vezetők javaslatot tehetnek, ha úgy ítélik meg hogy valaki jobban vagy kevésbé működött közre az eredmények elérésében.

A helyettesítést végző munkatársak esetén a régió vezető javaslata alapján mód van arra, hogy több kirendeltség átlag teljesítménye alapján legyenek javadalmazva a helyettesek.

A régióvezetők és asszisztensek értékeléséhez a régióban lévő kirendeltségek kerülnek súlyozásra az év végére kitűzött betétállomány, hitelállomány és jutalékbevételek alapján, majd ezen kirendeltségi súlyok és a kirendeltségek százalékos teljesítménye alapján számolandó ki a régió szintű teljesítményt.

Az ügyvezetés jogosult nem átfogó, egyedi vagy adott tevékenységet ösztönző célpremiумok kiírására is (pl. behajtási tevékenység)

Kifizetés csak azon munkatársak részére teljesíthető, akik a kifizetés időpontjában aktívan dolgoznak, próbaidejüket letöltötték.

Azon munkatársak automatikusan kizáródnak a rendszerből, akiknek súlyos fegyelmi vagy etikai vétsége volt az értékelési időszakban illetve munkájukkal összefüggésben jelentős veszteséget okoztak a cégnek.

Az ügyvezetés javadalmazásának egyedi feltételei a Hpt. 69/B-E, a 131/2011(VII.18) Kormányrendelet és a PSZÁF Elnökének 3/2011. (VIII. 04.) számú ajánlásának a hitelintézeti vezetőkre meghatározott javadalmazási előírásai alapján

A Pannon Takarékszövetkezet Zrt. 2012. évi javadalmazási politikájának 2. pontja meghatározza a bank munkatársainak járó javadalmazás mértékét az éves bér+bérpótlék %-ában.

E szerint az adott kirendeltség tervszámainak maradéktalan teljesítése esetén

- a kirendeltség dolgozóit az éves bérük és bérpótlékuk együttes összegének 45%-a,
- a kirendeltség vezetőket az éves bérük és bérpótlékuk együttes összegének 60%-a,
- a régió vezetőket az éves bérük és bérpótlékuk együttes összegének 80%-a,
- a régió vezető asszisztenseket az éves bérük és bérpótlékuk együttes összegének 50%-a illeti meg.

A központi dolgozók javadalmazása esetén a javadalmazás százalékos mértéke a kirendeltségi dolgozók részére kifizetett összes javadalmazás és a kirendeltségi dolgozók összes bér+bérpótlék összegének a hányadosa. (ez a mérték 2009-ben 15,07 %, 2010-ben 16,73 % 2011-ben: 14,52 % volt).

Az igazgatóság és felügyelő bizottság az ügyvezetés javadalmazásának meghatározása során figyelembe veszi

- a bank dolgozóinak járó javadalmazás százalékos mértékét
- a címben hivatkozott jogszabályok előírásait, különös tekintettel arra, hogy hitelintézeti vezetők esetén a javadalmazás megállapításánál 4 szempont (nem teljesítő hitelek, tőke követelmények, likviditás, eredmény) kötelezően vizsgálandó
- több év gazdálkodási mutatóit

Fentiek alapján az ügyvezetés javadalmazásának számítása:

a, A javadalmazás mértéke:

(ügyvezetők éves bére + bérpótléka) X (központi dolgozók javadalmazásának %-os mértéke) X 4, de maximum az éves bér + bérpótlék 120 %-a

b, Korrekciós tényezők:

Az a, pontban számolt javadalmazási összeg 1/3 része a 2011. évi mutatók alapján fizetendő azzal, hogy amennyiben a lenti tényezők közül valamelyik nem teljesül a javadalmazás mértéke minden nem teljesült mutató esetén 25%-kal csökken:

- a **hitelek** után elszámolt értékvesztés a 2011. év során 330 M Ft-nál nem nő nagyobb mértékben
- SREP szerinti **tőke** megfelelési mutató több mint 10 % 2011.12.31-én
- a bank a mérlegfőösszeg 25 %-át meghaladó és legalább 10 Mrd Ft-ot meghaladó **likvid** eszközzel (készpénz, számlapénz, lekötött bankbetét, állampapír, kincstárjegy) rendelkezik 2011.12.31-én
- az adózás előtti **eredmény** legalább 200 M Ft 2011.12.31-én.

Az a, pontban számolt javadalmazási összeg 2/3 része a 2012. évi mutatók alapján fizetendő azzal, hogy amennyiben a lenti tényezők közül valamelyik nem teljesül a javadalmazás mértéke minden nem teljesült mutató esetén 25%-kal csökken:

- a **hitelek** után elszámolt értékvesztés a 2012. év során 400 M Ft-nál nem nő nagyobb mértékben
- SREP szerinti **tőke** megfelelési mutató több mint 10 % 2012.12.31-én
- a bank a mérlegfőösszeg 25 %-át meghaladó és legalább 10 Mrd Ft-ot meghaladó **likvid** eszközzel (készpénz, számlapénz, lekötött bankbetét, állampapír, kincstárjegy) rendelkezik 2012.12.31-én
- az adózás előtti **eredmény** legalább 220 M Ft 2012.12.31-én.

A mutatószámok külső – előre nem látható – jogszabályi vagy piaci változások esetén az FB jóváhagyásával év közben is - a hatások számszerűsített/becsült mértékével – változtathatók.

A fenti számítási mód 2012. évre érvényes!

A címben szereplő jogszabályok értelmében a következő években a javadalmazás számítása során 3 év mutatóit kell majd figyelembe venni.

Mindezek alapján a javadalmazásban részesülők száma a 2012 évben 156 fő volt.

A prémium kifizetése készpénzben történt a következő megbontásban:

Ügyvezetés részére amely 6 fő:	27.954 e Ft
Vezető belső ellenőr + kockázatkezelő 2 fő	1.180 e Ft
Értékesítésben részt vevő dolgozók 148 fő:	51.673 e Ft
Összesen a 2012 év terhére :	80.807 e Ft került elszámolásra.

Ki nem fizetett halasztott javadalmazás nem volt.

Az üzleti év során nem történt végkielégítésre kifizetés.

3. PRUDENCIÁLIS SZABÁLYOK ALKALMAZÁSA

A Pannon Takarékszövetkezet Zrt nem kötelezett számviteli konszolidációra és nem tartozik összevont alapú felügyelet alá.

4. Tőke tervezés és a belső tőkeszükséglet meghatározása

A tőke tervezés célja, hogy mindenkor biztosítsa a banknál a ténylegesen vállalt kockázatoknak megfelelő tőke szintet, és járuljon hozzá a kiegyensúlyozott, stabil növekedéshez is.

A tőke tervezés magában foglalja a következőket:

- a szavatoló tőke és belső tőke elemeinek meghatározása és az elemek figyelembe vehetősége, és a rendelkezésre álló tőke számszerűsítése negyedéves bontásban
- a minimális tőkekövetelmény kiszámítása, figyelembe véve a Felügyelet által megkövetelt tőketöbbletet
- belső tőkeszükséglet számítása
- a lényeges kockázati típusok belső tőkeszükségletének meghatározása a különböző kockázati típusok belső tőkeszükséglete alapján
- a limiten belüli kockázatok és a nem-számszerűsíthető kockázatok fedezéséhez szükséges tőketöbblet meghatározása

- a szabályozás által előírt tőkekövetelmény és a belső tőkeszükséglet összehasonlítása
- a rendelkezésre álló tőke összehasonlítása a belső tőkeszükséglettel és a szabályozás által előírt tőkekövetelménnyel.

A bank a szabályozás által meghatározott minimális tőkeszükségleten (1. pillér tőkeigénye) felül belső tőkeszükségletet is meghatároz (2. pillér) a következő kockázatokra:

- Hitelezési kockázat,
- Likviditási kockázat,
- Nem kereskedési könyvi kamatkockázat,
- Működési kockázat,
- Piaci kockázat,
- Koncentrációs kockázat,
- Irányítási/kontroll kockázat,
- Külső tényezők kockázata.

Ezek egy része számszerűsíthető, azokra meghatározza a szükséges tőkét, más részük nem számszerűsíthető, azokat tőkepufferrel fedi le.

A bank a szavatoló tőkét a Hpt. V. sz. melléklete alapján, legalább a felügyeleti adatszolgáltatásban szereplő formátumban megjelölt adatok kiemelésével számolja.

A belső tőkeszámítás céljára a bank a szabályozás által meghatározott szavatoló tőkét alkalmazza, a Hpt. V. sz. mellékletében foglalt korlátozások figyelembe vételével

A szavatoló tőkével kapcsolatos információk

A Pannon Takarékszövetkezet Bank Zrt 2012.12.31-i adatai:

Szavatoló tőke számítása (CA tábla adatai):	adatok M Ft-ban:
a.) Alapvető tőke	3.125
Járulékos tőke	180
Összes kiegészítő tőke	0
b.) Alapvető tőke pozitív elemei	
Alapvető tőkeként elismert tőkeelemek (CAA111)	2.008
Befizetett jegyzett tőke	2.001
Visszavásárolt saját részvények névértéke	23
Tőketartalék	30
Alapvető tőkeként elismert tartalékok (CAA112)	978
Általános kockázati céltartalék (CAA113)	157
Alapvető kölcsöntőke (CAA114)	0
Alapvető tőke negatív elemei	
Egyéb levonások az alapvető tőkéből (CAA115)	-18
c.) Járulékos tőke pozitív elemei	180
Alapvető kölcsöntőkéből a járulékos tőkébe beszámítható rész (CAA1211)	0
Értékelési tartalékok (CAA1213)	104
Járulékos kölcsöntőke (CAA1216)	65
Lejárattal rendelkező alárendelt kölcsöntőke (CAA1223)	11
Járulékos tőke negatív elemei	
Lejárattal rendelkező alárendelt kölcsöntőke limit feletti része (CAA1225)	0
Járulékos tőke limit feletti része (CAA123)	0
d.) Levonások az alapvető tőkéből és járulékos tőkéből	
Levonások az alapvető tőkéből (CAA13001)	0
Levonások a járulékos tőkéből (CAA13002)	0
e.) Kockázatok fedezésére figyelembe vehető, levonások utáni összes alapvető tőke és járulékos tőke (CAA1510)	3.305

A hitelintézet tőkemegfelelése

A belső tőkemegfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elvek és stratégiák

Belső tőke: az intézménynek a vonatkozó szabályzatában lefektetett módszertan szerint, saját számítása által belső célokra meghatározott tőke. A belső tőke, ha a hitelintézet a Felügyelet felé kellően meg tudja indokolni, egyes elemeit tekintve, az elemek figyelembe vehetőségének mértékét és arányait illetően eltérhet a Hpt-ben meghatározott szavatoló tőkétől.

Szavatoló tőke: a Hpt. V. sz. melléklete szerint számított tőke, amelyet a szabályozás a tőkekövetelmény számításakor elismer.

Tőkemegfelelés – a rendelkezésre álló tőke és a kockázatok fedezéséhez szükséges tőke különbsége

- Szabályozói tőkemegfelelés – a szavatoló tőke és a Hpt. 76. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott, a kockázatok fedezéséhez a szabályozás által meghatározott tőkekövetelmény különbsége
- Belső tőkemegfelelés – a belső tőke és a kockázatok fedezéséhez a belső szabályzat szerint számított tőkeszükséglet különbsége

A belső tőkemegfelelés értékelés folyamata mindazon banki folyamatokat magában foglalja, amelyekkel a bank Vezető Testületei biztosítják, hogy:

- a bank az összes lényeges kockázatot megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza);
- az intézmény meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítsa, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre;
- hatékony kockázatkezelési rendszert működtessen, és azt folyamatosan fejlessze.

A Hpt. 76/K §-a (2) szerint belső tőkemegfelelés értékelési folyamatnak arányosnak kell lenni a hitelintézet tevékenysége jellegével, nagyságrendjével és összetettségével.

A bank a Hpt. 13/C §-ában, 76/K §-ában és a 145/A §-ában szereplő arányosság elvének alkalmazása szempontjából kis intézménynek minősíti magát, mert

- nem végez bonyolult tevékenységet, termékei és szolgáltatásai a betétgyűjtési, hitelezési és pénzforgalmi szolgáltatásokhoz kapcsolódnak, származtatott ügyleteket csak fedezeti céllal alkalmaz
- termékeit és szolgáltatásait alapvetően Magyarországon nyújtja, nem végez jelentős határon átnyúló szolgáltatást
- viszonylag kis piaci részesedéssel rendelkezik,
- a Hpt. 76. § (1) bekezdésében meghatározott hitelezési, partner-, különböző típusú piaci és működési kockázatok minimális tőkekövetelményének számításához nem alkalmaz a Felügyelet által jóváhagyott, a vonatkozó külön kormányrendeletekben meghatározott fejlett módszereket.

A kitettségek tőkekövetelménye kitettségi osztályonkénti bontásban

M Ft-ban:

A Pannon Takarékszövetkezet Zrt adatai:

A sztenderd módszer (SA módszer) tőkekövetelménye összesen:	1.119
Központi kormányok és központi bankok (CAB2111101)	0
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok (CAB2111102)	2
Közszektorbeli intézmények (CAB2111103)	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások (CAB2111106)	113
Vállalkozások (CAB2111107)	122
Lakosság (CAB2111108)	493
Ingatlannal fedezett követelések (CAB2111109)	102
Késedelmes tételek (CAB2111110)	82
Kollektív befektetési értékpapírok (CAB2111114)	22
Egyéb tételek (CAB2111115)	183

5. A fizetési késedelem és a hitelminőség romlás kezelésének belső szabályai:

Késedelmes tételnek kell tekinteni a 90 napot meghaladóan késedelembe esett kitettségeket. A hitelminőség romlása miatt ezekre a tételekre értékvesztést kell elszámolni. Ezen felül 150, 100 ill. 50 %-os kockázati súlyozással kell figyelembe venni e tételeket attól függően, hogy az elszámolt értékvesztés az elismert hitelkockázati fedezettel nem biztosított kitettség összegének 20 %-át meghaladja-e vagy nem, valamint attól függően, hogy a kitettség lakóingatlanlal fedezett jelzáloggal biztosított-e.

A késedelmes tételeket úgy kell kezelni, hogy további hitelminőség romlást ne okozzon.

Az értékvesztés elszámolásának és visszairásának, a céltartalék képzésének és felhasználásának meghatározása és módszerei:

5.1 A minősítés szempontrendszere

1.) A minősítést végzők valamennyi, a bank könyvviteli nyilvántartásában szereplő ügyletet minősítenek, amelyek függetlenül attól, hogy határidőn túliak-e, vagy sem. A követelésminősítés az ügyfél illetve partnerminősítésre épül, a követelésminősítési kategóriák képzésénél az adóminősítési besorolást figyelembe kell venni. A kintlévőségek alakulását mindaddig figyelemmel kell kísérni, amíg azok visszafizetésre, kiegyenlítésre vagy a könyvviteli nyilvántartásból való kivezetésre nem kerülnek.

2.) A kintlévőségek minősítéséhez vizsgálja a bank az ügyfél pénzügyi helyzetét, az ügylet kockázatát, a felajánlott fedezetek minőségét, a vállalkozás jövőbeni kilátásait, az ügyfél fizetőképességét és kapcsolatait más vállalkozásokkal, illetve hitelintézetekkel. A minősítés elvégzéséhez a bank ügyfeleitől a pénzügyi helyzet és a fizetőképesség megállapításához rendszeres adatszolgáltatást kér. Ugyancsak rendszeres adatszolgáltatást kér a halasztott fizetéssel vagy/és visszavásárlási kötelezettséggel eladott eszközök vásárlóitól is.

3.) A bank által vállalt kockázatokat a következők szerint sorolta be a minősítési kategóriák valamelyikébe.

3.1. Az 20 MFT-ot meg nem haladó lakossági, vállalkozói, önkormányzati és egyéb, a minősítés időpontjában fennálló tőkekövetelések, valamint vállalt bankgarancia, bankkezesesség besorolásánál – elsősorban a késedelem időtartamához kötődő – egyszerűsített minősítési eljárást alkalmazott.

Az ügyletminősítés vonatkozásában lakossági ügyfélnek tekintendő a magánszemély, nem vállalkozási minőségben kötött szerződéseinek tekintetében.

A fenti összeghatárt meghaladó nem lakossági tőkeköveteléseket, vállalt bankgaranciákat, bankkezesességet, valamint a hitelintézeteknél elhelyezett bankközi betéteket, a befektetési és forgatási célú értékpapírokat, a vagyoni érdekeltségeket, az átvett eszközöket egyedileg minősítette. A mérlegen kívüli kötelezettségeket egyebekben az alapügylettel együttesen bírálta el.

3.2. A kintlévőségek minősítése során, a bank együttesen vizsgálja a kintlévőség törlesztésével kapcsolatban keletkezett tőke- és kamattörlesztési késedelmeket, az ügyfél pénzügyi helyzetében, stabilitásában, jövedelemtermelő képességében beállott változásokat, a bank kockázatvállalási koncentrációját az ügyfél gazdasági ágazatában, a fedezetként felajánlott biztosítékok értékében, mobilizálhatóságában és hozzáférhetőségében bekövetkezett változásokat, továbbá egyedi minősítés esetén a kalkulált várható veszteséget. A kintlévőség minősítését a fenti tényezők együttes mérlegelése után állapítja meg.

3.3. A Hpt. 79. § -ában meghatározott, nagykockázatnak minősülő kintlévőségeket a bank az egyedi minősítésnél meghatározott módon, a veszteségkalkuláció eredményeképpen sorolta a megfelelő minősítési kategóriába.

3.4. A befektetési és kereskedelmi célú értékpapírok valamint a vagyoni érdekeltségek minősítése során a bank a fenti ügyletekből származó várható veszteséget becsüli fel, s a befektetés bruttó könyv szerinti értékének és az elszámolt értékvesztés egymáshoz viszonyított arányának megfelelő kategóriába sorolja be. A tőzsdei és tőzsdén kívüli forgalomban résztvevő értékpapírok esetében a minősítés a két minősítési időszak közötti árfolyam alakulás alapján, egyedi eljárás keretében történik.

3.5. A nem problémamentes kategóriába sorolt valódi és nem valódi penziós ügyleteket egyedi minősítés keretében értékeli a bank, és erről a Felügyelet részére a negyedéves jelentés keretében szöveges értékelést készít.

Halasztott fizetéssel vagy visszavásárlási kötelezettséggel eladott eszköz esetében, vagy ha az eladáshoz a bank bármilyen módon kockázatot vállal, az eszköz minősítését és értékelését az eladást megelőzően ismételt felülvizsgálja, és azt dokumentálja.

3.6. A függő és jövőbeni kötelezettségek minősítése során a bank a mérlegen kívüli tételek súlyozását meghatározó kockázati tényezőt, valamint az ügyfél pénzügyi helyzetéből és egyéb jellemzőiből megállapítható bizonytalansági tényezőt veszi figyelembe, és a kétféle kockázat együttes mérlegelésével alakítja ki a minősítési besorolást.

3.7. A kintlévőségek, a befektetések és a mérlegen kívüli tételek minősítése során - a várható veszteségek és a késedelem figyelembe vételével - a biztosítékokat is mérlegelni kell. Ez azt

jelenti, hogy a kategóriába sorolásnál és a várható veszteségek mértékénél figyelembe kell venni, hogy a biztosítékokból mennyi idő alatt és milyen összeg megtérülésére lehet számítani.

A fedezetek felülvizsgálatát évente kell elvégezni, s ennek eredményét a követelések minősítési kategóriába történő besorolásánál figyelembe kell venni.

3.8. A Bank a csoportos értékelés módszerét nem alkalmazza.

Nem vehető figyelembe a kintlévőség minősítésekor az a biztosíték,

- amely esetében a bank a biztosíték érvényesítését megkísérelte, de azt 24 hónapon belül realizálni nem tudta,
- amelyet az ügyfél vagy harmadik személy már más jogügylet biztosítékaként adott, ide nem értve az ingatlanra vonatkozó jelzálogjoggal terhelt zálogtárgyat,
- amely az ingatlanra vonatkozó jelzálogjog esetén a jelzálog bejegyzés sorrendjét figyelembe véve a megelőző jelzálog bejegyzések összegével együtt meghaladja a biztosíték – ügyfél számviteli nyilvántartásában szereplő - könyv szerinti értékének vagy a vagyonértékelő által megállapított értékének (ha ez utóbbi az alacsonyabb) hetven százalékát.

Nem vehető figyelembe az ingatlanfejlesztésekhez kapcsolódó ügyletek minősítése során a biztosíték jövőbeni várható értéke és hozama sem.

4.) A kintlévőségek folyamatos figyelemmel kísérése során a bank megvizsgálja, hogy az adós által vállalt kötelezettségek teljesülnek-e, és milyen mértékben, továbbá megváltoztak-e az adósnak a követelés visszafizetésére vonatkozó körülményei, illetve merültek-e fel olyan szempontok, amelyek alapján a minősítés időpontjában a kintlévőség addigi minősítését meg kell megváltoztatni. Ennek érdekében kiemelt figyelemmel vizsgálja a hiteligényt kiváltó okokat, az adós üzleti tervének változását, pénzügyvedelme tervezett alakulását, adósságszolgálatának teljesítését a Bankkal, más hitelintézetekkel illetve többi hitelezőivel szemben (ideértve az esetleges köztartozásokat is), a felajánlott fedezetek értékében, mobilizálhatóságában és hozzáférhetőségében bekövetkezett esetleges negatív változásokat.

5.) Az egy ügyféllel szemben különböző kockázatvállalással járó ügyletekből adódóan keletkezett tételek egymástól eltérő eszközminősítési kategóriába is sorolhatók a rájuk vonatkozó minősítési szempontok mérlegelésével. Az ilyen tételeket az ügyfél- illetve partnerminősítés szempontjából következetesen kell megítélni. Egy adott eszköz csak egy minősítési kategóriába sorolható.

6.) Ügyfélcsoport, azaz két vagy több ügyfél esetében, akikkel szemben a bank kockázatot vállal, és akik részére való kihelyezés egyetlen kockázatnak minősül az alábbiak miatt:

- az egyik ügyfél közvetve vagy közvetlenül ellenőrzést gyakorol a másik felett,
- az ügyfelek kapcsolatából adódóan az egyik ügyfélnek felmerülő pénzügyi probléma valószínűsíthetően a másik ügyfélnél is fizetési nehézségeket okoz (készfizető kezesség, garancia, jogszabályon alapuló korlátlan és egyetemleges felelősség, közvetlen kereskedelmi függőség, közeli hozzátartozói viszony közös háztartásban élő hozzátartozók esetén).

Az előzőekben meghatározott csoport valamennyi tagjával szemben fennálló követeléseket a bank felülvizsgálja, ha az ügyfélcsoport bármely tagja nem teljesíti határidőben fizetési kötelezettségét.

7.) A bank az eszközöket és mérlegen kívüli tételeket az elvégzett minősítések alapján a fizetési késedelem és a várható veszteség figyelembe vételével a következő kategóriákba sorolja be:

- I. Problémamentes követelések
- II. Külön figyelendő követelések
- III. Átlag alatti minősítésű követelések
- IV. Kétes minősítésű követelések
- V. Rossz minősítésű követelések

8.) A bank a forgatási és befektetési célú értékpapírok és a vagyoni érdekeltségek után **értékvesztést számol el**, amennyiben a minősítés időpontjában a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke között tartós és jelentős összegű különbség mutatkozik, azaz veszteség keletkezése valószínűsíthető.

Az ügyfélkövetelések esetében a bank **értékvesztést számol el**, amennyiben a követelés könyv szerinti értéke és várhatóan megtérülő értéke között a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik.

A bank a Számviteli törvény és a 250/2000 Korm. rendelet értelmében **értékvesztést számol el** az átvett eszközök, a készletek és egyéb követelések után.

A bank a mérlegen kívüli kötelezettségek esetében a várható veszteségek fedezetére **céltartalékot képez**. Ugyancsak céltartalékot képez a nyugdíjra és végkielégítésre, valamint a számviteli törvényben meghatározott várható kötelezettségek és költségek fedezetére.

9.) Az értékvesztés mértékének meghatározásánál **egyszerűsített minősítési eljárás esetén** elsősorban a késedelmes napok számát, egyedi minősítés esetén pedig alapvetően a valószínűsíthető veszteség mértékét kell figyelembe venni.

Ha a minősítés során az adott eszköz könyv szerinti értéke alacsonyabb a valószínűsíthető veszteségnél, illetve magasabb az adott eszköz piaci értékénél, úgy a bank értékvesztést számol el.

Befektetési és forgatási célú értékpapírok esetén a várható piaci érték meghatározásakor a bank a kibocsátó tartós piaci megítélését, ennek tendenciáját, a befektetés tőzsdei vagy tőzsdén kívüli árfolyamát, a jegyzett tőke/saját tőke arányát annak tendenciáját, illetve azt veszi figyelembe, hogy lejáratkor, beváltáskor a kibocsátó várhatóan megfizeti-e és milyen értékben az értékpapír névértékét.

Ügyfélkövetelések esetében a bank a bruttó könyv szerinti érték és a valószínűsíthető veszteség arányát veszi figyelembe. Amennyiben a kettő arányában a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik, úgy értékvesztést számol el.

Az értékvesztés összegének meghatározásához a devizaeszközök és mérlegen kívüli tételek esetében a bruttó könyv szerinti értéket az értékeléskori - a devizaeszközök értékeléséhez használt - devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

10.) Amennyiben a minősítés során az ügyfélkövetelés várható megtérülése magasabb a könyv szerinti értéknél, azaz a minősítési kategória javul, úgy az **értékvesztés visszairásával** a könyvszerinti értéket növelni kell, de maximum a bekerülési érték erejéig. Az értékvesztés

visszaírásánál a várható megtérülés változását írásban dokumentálni kell, s ezt a hiteldossziéhoz kell csatolni.

A befektetési és forgatási célú értékpapírok esetében, ha a minősítéskori piaci érték jelentősen és tartósan magasabb az értékpapír könyv szerinti értékénél, úgy az **értékvesztés visszaírásával** növeli a bank a könyv szerinti értéket, de maximum a beszerzési ár illetve a névérték erejéig.

A számviteli törvény alapján a bank mérlegkészítéskor értékvesztést számolhat el a vásárolt készletekre, ha a készlet bekerülési illetve könyv szerinti értéke lényegesen magasabb mérlegkészítéskor ismert piaci értékénél. Ugyancsak értékvesztést kell elszámolni, azaz csökkenteni kell a készlet bekerülési, illetve könyv szerinti értékét, ha mérlegkészítéskor a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szakmai előírás) nem felel meg, eredeti rendeltetésének megfelelően nem használható, megrongálódott, ha felhasználása kétségesse vált, illetve ha készlet feleslegesnek bizonyult.

11.) A halasztott kamatfizetéses lakáscélú hitelek valamint a tandíjhitelek mérlegkészítés időpontjáig meg nem fizetett kamatának megfelelő összegben a bank céltartalékot képez, amit az eszközökön belül, mint kamatkövetelés utáni céltartalékot tart nyilván. Az ilyen címen képzett céltartalék összegét csak akkor szabad felhasználni, ha a halasztott kamatfizetéses lakáscélú hitelek illetve a tandíj hitelek üzleti évre járó, a mérlegkészítés időpontjáig esedékes kamata meghaladja az üzleti évben ilyen címen elszámolt kamatok összegét.

12.) Független kötelezettségek és a jövőbeni kötelezettségek után képzett kockázati céltartalékként kell elszámolni - a mérlegen kívüli tételek közé tartozó - független kötelezettségek és jövőbeni kötelezettségek minősítése alapján képzett kockázati céltartalék összegét.

13.) Ha az évközi minősítés során a kockázati céltartalék állománya meghaladja a minősítés szerint szükséges szintet, akkor a céltartalék többletet fel kell szabadítani. A független és jövőbeni kötelezettség megszűnésekor illetve az abból adódó veszteség realizálásakor a kockázati céltartalékot fel kell használni.

14.) A korrigált MFÖ után megképzett általános kockázati céltartalék (1,25 %): 177 M Ft.

15.) A számviteli törvény alapján a bank a várható kötelezettségek fedezetére céltartalékot képez. Ide értendő a végkielégítés és nyugdíj, nem pénzügyi garanciális kötelezettségek, valamint a várható, jelentős és időszakonként ismétlődő jövőbeni költségek (fenntartási, átszervezési költségek). Ezeket a céltartalékokat a bank a források között tartja nyilván.

5.2 A számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelezési kockázat-mérséklés figyelembe vétele előtti összege és a kitettségek átlagos értéke osztályonkénti bontásban:

A Pannon Takaréknál Bank Zrt adatai:

Kitettségi osztályok	Darab	Összeg M Ft-ban	Átlagos kitettség M Ft-ban
Központi kormányval, központi bankkal szembeni kitettség	2	14.876	7438,000
Önkormányzatokkal szembeni kitettség	3	97	32,333
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettség	2	7.994	3997,000
Vállalkozásokkal szembeni kitettség	19	1.870	98,421
Lakossággal szembeni kitettség	9.721	8.214	0,845
Ingatlannal fedezett kitettség	829	3.660	4,415
Késedelmes tételek	2.290	902	0,934
Kollektív bef. értékpapír	2	275	137,500
Egyéb tételek	4	2.143	535,7500
Összesen:	12.872	40.031	3.110

5.3 A kitettségek ügyfélkategória szerinti megoszlása kitettségi osztályonként

A Pannon Takaréknál Bank Zrt adatai:

Kitettségi osztályok ügyfélkategória szerint	Összeg M Ft-ban	Megoszlás %
Központi kormányval, központi bankkal szembeni kitettség	14.876	37,2
Önkormányzatokkal szembeni kitettség	97	0,2
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettség	7.994	20,0
Vállalkozásokkal szembeni kitettség	1.870	4,7
<i>ebből: KKV-val szembeni</i>	<i>1.870</i>	<i>4,7</i>
<i>egyéni vállalkozóval szembeni</i>		
Lakossággal szembeni kitettség	8.214	20,5
<i>ebből: KKV-val szembeni</i>	<i>1.809</i>	<i>4,6</i>
<i>egyéni vállalkozóval szembeni</i>	<i>909</i>	<i>2,3</i>
<i>lakossággal szembeni</i>	<i>5.415</i>	<i>13,6</i>
Ingatlannal fedezett kitettség	3.660	9,1
Késedelmes tételek	902	2,3
<i>ebből: KKV-val szembeni</i>	<i>272</i>	<i>0,7</i>
<i>egyéni vállalkozóval szembeni</i>	<i>18</i>	<i>0,1</i>
<i>lakossággal szembeni</i>	<i>610</i>	<i>1,5</i>
<i>önkormányzattal szembeni</i>	<i>2</i>	<i>0</i>
Kollektív bef. értékpapír	275	0,7
Egyéb tételek	2.143	5,3
Összesen:	40.031	100,0

5.4 A kitettségek futamidő szerinti csoportosítása kitettségi osztályonként

A Pannon Takaréknál Bank Zrt adatai (M Ft):

Kitettségi osztályok	Éven belüli	1-5 év közötti	5 éven túli	Összesen
Központi kormányval, központi bankkal szembeni kitettség	10.981	3.895		14.876
Önkormányzatokkal szembeni kitettség	19	70	8	97
Hitelintézzettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettség	7.781		213	7.994
Vállalkozásokkal szembeni kitettség	100	512	1.258	1.870
Lakossággal szembeni kitettség	1.887	948	5.379	8.214
Ingatlannal fedezett kitettség		370	3.290	3.660
Késedelmes tételek	143	235	524	902
Kollektív bef. értékpapír		275		275
Egyéb tételek	394	1.749		2.143
Összesen:	21.305	8.054	10.672	40.031

5.5 A késedelmes kitettségek ügyfélkategória szerinti összegei (hitelkeretek és garanciák nélkül):

A Pannon Takaréknál Bank Zrt adatai:

Késedelmes kitettségek ügyfélkategóriák szerint	Kitettség összege M Ft
Jogi személyiségű vállalkozások hitelei	228
Nem jogi személyiségű vállalkozások hitelei	44
Egyéni vállalkozók hitelei	18
Lakosság hitelei	610
Egyéb hitelek (önkorm. és nonprofit)	2
Összesen:	902

5.6 A kitettségekkel kapcsolatban elszámolt értékvesztés és céltartalék alakulása 2012-ben

A Pannon Takaréknál Bank Zrt adatai (mó Ft):

Megnevezés	Nyitó állomány	Év./CT képzés	Év./CT visszairás	Záró állomány
Értékvesztés ügyfélkategóriánként:				
Jogi +nem jogi személyiségű vállalkozások hitelei	389,464	184,000	59,380	514,084
Egyéni vállalkozók hitelei	62,471	21,321	33,431	50,361
Lakosság hitelei	1.143,410	271,882	156,000	1.259,292
Egyéb hitelek (önkorm.)	1,226	3,000	1,871	2,355
Összesen:	1.596,571	480,203	250,682	1.826,092
Céltartalék:				
Egyéb céltartalék	2,847		2,847	
Függő kötelezettségekre képzett CT	601	509	361	749
Általános kockázati CT	185,388		8,388	177,000
Összesen:	188,836	509	11,596	177,749

6. Sztenderd módszer

A bank a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a *sztenderd módszer* szerint, a hitelezési-kockázatmérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint számítja ki.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitettség érték meghatározásához a bank minden kitettséget a vonatkozó rendeletben meghatározott kitettségi osztályok valamelyikébe sorolja be.

6.1. A Bank által elfogadott hitelminősítő szervezetek

A bank a PSZÁF által elfogadott külső hitelminősítő szervezeteket fogadta el.

Ezek a következők:

1. Moody's
2. Standard & Poor's
3. Fitch Ratings
4. Japan Credit Rating Agency
5. Rating and Investment

6.2. A külső hitelminősítő szervezetek kitettségi osztályokra alkalmazott minősítései

A központi kormányoknak és a központi bankoknak van elismert külső hitelminősítő szervezet általi hitelminősítése, ezért a velük kapcsolatos kitettségeknél a PSZÁF által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyokat kell alkalmazni. A további kitettségi osztályokhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása ennek következménye.

6.3. A kitettségek értéke és a kockázatmérséklés utáni tőkeigény

A Pannon Takarékbank Zrt adatai:

Kitettségi osztályok	Összes nettó kitettség MFt	Súlyozott kitettség MFt	Tőkekövetelmény M Ft
Központi kormányokkal, központi bankokkal szembeni kitettség	14.876	0	0
Önkormányzatokkal szembeni kitettség	97	19	2
Hitelintézzettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettség	7.994	1.764	142
Vállalkozásokkal szembeni kitettség	1.870	1.870	150
Lakossággal szembeni kitettség	8.214	6.161	494
Ingatlannal fedezett kitettség	3.660	1.281	102
Késedelmes tételek	902	1.021	82
Kollektív bef. értékpapírban f. kitettség	275	275	22
Egyéb tételek	2.143	1.563	125
Összesen:	40.031	13.954	1.119

7. Hitelezési kockázat-mérséklés

7.1. A Fedezetértékelés folyamata és főbb szabályai

A biztosítékok elfogadásának szempontjai

Hitelfedezet céljából **csak olyan** - az ügyfél, vagy annak javára harmadik személy által felajánlott **biztosíték fogadható el**, amely

- a) **fizikai megléte** (hozzáférhetősége, tárolási helye, stb.), jogi státusza hitelt érdemlő **dokumentumokkal alátámasztott és ellenőrizhető**,
- b) biztosíték **a biztosítéknyújtó tulajdonában van**, vagy azzal szabadon rendelkezhet, valamint **a biztosíték eredete, továbbá pertől, tehertől és igényektől mentessége igazolt**,
- c) **ténylegesen értékkel bír**, vagy értéke megállapítható és bizonyítható,
- d) biztosíték **mobilizálható, valós piaccal rendelkezik**, értékesíthető vagy értékesítésének feltételei megteremthetők.

A felajánlott biztosítékok elfogadhatóságát még a befogadásuk előtt meg kell vizsgálni.

Nem fogadható el biztosítékként olyan vagyoni eszközök (azok az ingóságok, vagy ingatlanok), amelyek:

- törvényi rendelkezések tilalma szerint nem képezhetik szokásos kereskedés tárgyát (pl. fegyverek, drogok, stb.);
- forgalomképesek ugyan, de értékesítésük az átlagos piaci körülményeknél nehezebben lehetséges, vagy speciális szakértelmet igényel (pl. különleges berendezések, műkincsek.);
- forgalmi értéke piaci átlagár, hivatalos árjegyzék stb. hiányában egyedi jellegük, az átlagosnál kockázatosabb mobilizálhatóság és a kalkuláció nehézsége miatt kellő biztonsággal nem állapítható meg (pl. sportlétesítmények)
- Készpénz, olyan közraktárjegy, amely mögött álló áru a tőzsdei kereskedésben is részt vesz, valamint tőzsdén forgalmazott értékpapír és áru kivételével a hitelintézet szavatoló tőkéjének öt százalékát meghaladó értékű vagyontárgyat csak abban az esetben vehet figyelembe kockázatsökkentő tételként, ha annak értékét - a külön jogszabályok szerint erre feljogosított - szakértő írásos formában is igazolta.

A hitelek előterjesztőinek a biztosítékok elfogadása előtt minden esetben meg kell győződniük az ügyfél által felajánlott fedezetek valódiságáról, illetve elfogadhatóságáról.

A felajánlott biztosítékok bankszerűen csak akkor alkalmazhatók, ha – a hatályos jogszabályok normái szerint - az adott biztosíték esetében a Bank zálogjogra, engedményezésre, átruházásra stb. vonatkozó jogosultságát írásban szerződésbe foglalták.

A biztosítékok elismerhetőségi feltételei

A biztosítékok elfogadása során az előterjesztőnek kiemelt figyelmet kell fordítani a fedezetek kapcsolódó jogszabály szerinti elismerhetőségi feltételeinek biztosítására, melyek a következők:

A pénzügyi biztosíték esetén

- a) a biztosíték tárgyának értéke és az ügyfél hitelminősítése közötti korreláció nem lehet jelentős, (ezt az Ügyfél- és partnerminősítési Szabályzat hivatott biztosítani)
- b) a biztosíték érvényesítésére vonatkozó átlátható és megbízható eljárás érdekében a biztosítéki megállapodás megfelelően dokumentált kell legyen, valamint
- c) a biztosítékkal egy harmadik fél kell rendelkezzen és a Banknak minden szükséges intézkedést meg kell tennie annak érdekében, hogy a harmadik fél a biztosíték tárgyát saját eszközeitől elkülönítve tartsa.

A pénzügyi biztosíték hitelkockázati fedezetként történő elismerésének további feltétele, hogy a Banknak:

- a) a szerződésben vagy jogszabályban előírt minden szükséges lépést meg kell tennie annak érdekében, hogy a pénzügyi biztosíték az irányadó joghatóság előtt érvényesíthető legyen,
- b) éves monitoring keretében meg kell bizonyosodnia arról, hogy a biztosítéki megállapodás az irányadó joghatóság előtt érvényes és érvényesíthető,
- c) megbízható eljárást és folyamatot kell alkalmaznia a biztosítékból származó kockázatok ellenőrzésére,
- d) belső szabályzatokkal és eljárásokkal kell rendelkeznie az elismerhető biztosíték típusára és mértékére vonatkozóan, valamint
- e) legalább hathavonta vagy az értékben való jelentős csökkenés esetén azonnal újra meg kell határoznia a biztosíték tárgyának piaci értékét.

Garancia, készfizető kezesség esetén

a biztosíték akkor ismerhető el hitelkockázati fedezetként, ha az:

- a) közvetlen,
- b) mértéke egyértelműen meghatározott,
- c) a vonatkozó szerződés nem tartalmaz olyan kikötést, amelynek betartása a Bank közvetlen ellenőrzésén kívül esik, és amely:
 - 1. lehetővé tenné a fedezetnyújtó számára, hogy a fedezetet egyoldalúan megszüntesse,
 - 2. növelhetné a fedezet tényleges költségeit, ha a fedezett kitettség hitelminősége romlik,
 - 3. megakadályozhatná, hogy a fedezetnyújtót kötelezzék a szerződésszerű teljesítésre, ha az eredeti ügyfél nem felel meg fizetési kötelezettségének, és
 - 4. megengedné a fedezet nyújtójának a hitelkockázati fedezet futamidejének a rövidítését, és
- d) valamennyi irányadó joghatóság előtt érvényes és érvényesíthető.

A hitelkockázati fedezet közvetlen, ha az ügyfél nem teljesítése esetén a Bank közvetlenül a fedezetnyújtóhoz fordulhat a kifizetés teljesítése érdekében.

A fentiekén kívül a garancia és a készfizető kezesség elismerhetőségének további feltétele, hogy:

- a) az ügyfél nem teljesítése esetén a Banknak jogában áll a garanciát és a készfizető kezességet nyújtótól a hitelkockázati fedezet alapját képező követelés szerinti összeget ésszerű időn belül követelni,
- b) a garanciához és a készfizető kezességhez nem kapcsolódik olyan rendelkezés, amely szerint a Banknak a kifizetés előtt először az ügyféltől kell megkísérelnie a követelés behajtását.

Jelen b) pontban foglaltak a sortartó kezességet érintik, de **a belső tőkeszükséglet számítása** során elismerhetőségi feltételként nem kell figyelembe venni (vagyis a sortartó is elismerhető).

c) a garancia és a készfizető kezesség az azt nyújtó által egyértelműen dokumentált kötelezettségvállalás, valamint

d) a garanciának és a készfizető kezességnek ki kell terjednie minden olyan összegre, amelyet az ügyfélnek a Bank követelésével kapcsolatban teljesítenie kell, illetőleg ha bizonyos kifizetéseket a hitelkockázati fedezet köréből kizártak, a hitelkockázati fedezet értékét azzal korrigálni kell.

Ingtalant terhelő dologi biztosíték (jelzálogjog) esetén

a) az ingatlant terhelő dologi biztosíték a szerződés megkötésének időpontjában valamennyi irányadó joghatóság előtt érvényesíthető kell legyen,

b) a zálogjog az ingatlan-nyilvántartásban megfelelő módon és időrendben van nyilvántartva, Jelen b) pont alkalmazása tekintetében a belső tőkeszükséglet számítása során nem elismerhetőségi feltétel a bejegyzés, de szükséges legalább az előírt ranghely bejegyzését lehetővé tevő széljegy.

c) a szerződés lehetővé teszi a Bank számára, hogy a zálogjoggal biztosított követelését ésszerű időn belül érvényesítse,

d) a Bank a lakóingatlan piaci értékét legalább háromévente, lakóingatlanok nem minősülő ingatlan piaci értékét legalább évente egyszer felülvizsgálja,

e) a Bank belső szabályzatokkal kell rendelkezzen a hitelkockázati fedezetként elismerhető ingatlan típusára vonatkozóan, és

f) a Banknak rendelkeznie kell olyan eljárással, amellyel nyomon követheti, hogy a hitelkockázati fedezetként elismerhető ingatlan káresemény ellen megfelelően biztosított legyen.

A d) pontban meghatározott felülvizsgálatra, valamint az újraértékelendő ingatlanok meghatározására statisztikai módszerek is alkalmazhatók.

Független ingatlanvagyon-értékelőnek¹ kell végeznie az ingatlan piaci értékének a d) pontban meghatározott felülvizsgálatát, ha

a) a Bank rendelkezésére álló információk szerint az ingatlan piaci értéke az átlagos piaci árhoz viszonyítva jelentősen csökken, vagy

b) a nyújtott kölcsön értéke meghaladja a három millió eurót vagy ennek megfelelő forintban vagy más devizanemben fennálló összeget, vagy a Bank szavatoló tőkéjének öt százalékát

Egyéb, előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet esetén

A nem hitelnyújtó hitelintézetnél **óvadékként** vagy letétként elhelyezett **készpénz vagy betét** akkor ismerhető el egyéb, előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetként, ha

a) az óvadék valamennyi irányadó joghatóság előtt érvényes és érvényesíthető,

b) az a hitelintézet, amelynél az óvadékat vagy a letétet elhelyezték, kifizetést kizárólag a Bank engedélyével teljesíthet, és

c) az óvadék feltétlen és visszavonhatatlan.

¹ A független ingatlanvagyon-értékelő az a személy, aki rendelkezik a külön jogszabályban előírt szakmai végzettséggel és a hitelezési döntéssel kapcsolatos folyamatoktól független

Nem teljesítés esetére fedezetet nyújtó **életbiztosítási kötvény vagy szerződés** - amelynek a kedvezményezettje a Bank - akkor ismerhető el egyéb, előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetként, ha

a biztosító megfelel a következő követelményeknek:

- a) legalább egy éve nyújt üzletszerűen előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetet,
- b) elismert külső hitelminősítő szervezet általi minősítéssel és legalább 3. hitelminősítésű besorolással rendelkezik

A belső tőkeszükséglet számítása során nem elismerhetőségi feltétel a minősítés, a biztosító személyt az illetékes döntési szint fogadja el.

- abból eredő követelésre a Bank javára zálogjogot alapítottak,
- a biztosítót értesítették a zálogjog alapításáról, és ennek következtében a zálogjog jogosultja más követeléseket megelőző sorrendben kielégítést kereshet,
- a kötvény vagy szerződés biztosítási összege vagy visszavásárlási értéke nem csökkenhet,
- a Bank jogosult arra, hogy az ügyfél nem teljesítése esetén a kötvény vagy szerződés visszavásárlási értékének a zálogszerződésben meghatározott részét időben megkapja,
- a kötvény vagy a szerződés a kölcsön teljes futamidejére hitelkockázati fedezetet biztosít azzal, hogy ha a biztosítási jogviszony a kölcsön futamideje előtt jár le, akkor a futamidő végéig fedezetül szolgál a biztosítási összegnek vagy visszavásárlási értéknek a zálogszerződésben meghatározott része,
- a b) pont szerinti zálogjog alapítás a kölcsönszerződés megkötésekor valamennyi irányadó joghatóság előtt érvényes és érvényesíthető, és
- a Bankot tájékoztatják a kötvénytulajdonos vagy szerződő fél bármely, a kötvénnyel vagy szerződéssel kapcsolatos nem teljesítéséről.

További biztosítékok elismerhetőségi feltételei

Az ingó vagyontárgyat terhelő dologi biztosíték akkor ismerhető el hitelkockázati fedezetként, ha:

- a) valamennyi irányadó joghatóság előtt érvényes és ésszerű időn belül érvényesíthető,
- b) a Bank javára alapított biztosíték első ranghelyen szerepel a biztosíték zálogjogi (biztosítéki) vagy egyéb nyilvántartásban, vagy ha arra másnak az intézmény zálogjogát megelőző zálogjoga nincs,
- c) a biztosíték tárgyának értékét a Bank évente legalább egyszer - ha a piacot meghatározó tényezők változása indokolja, akkor többször - felülvizsgálja,
- d) a kölcsön vagy biztosítéki szerződés részletesen rögzíti a biztosíték tárgyának leírását, valamint az érték felülvizsgálatának módját és gyakoriságát,
- e) a Bank belső szabályzatokkal rendelkezik a biztosíték tárgyának típusára és mértékére vonatkozóan,
- f) a Bank kockázatvállalási szabályzata tartalmazza a kitettséghez kapcsolódó szükséges biztosíték mértékét, a biztosíték érvényesíthetőségét, a piaci értékének meghatározási módszerét, valamint a biztosíték értéke volatilitásának figyelembevételét,
- g) a Bank az értékelés és az érték felülvizsgálata során figyelembe veszi az értékcsökkenést és az avulást,

- h) a Bank jogosult a biztosíték tárgyát ellenőrizni, és rendelkezik az ellenőrzéshez szükséges szabályzatokkal, és
- i) a Bank rendelkezik olyan eljárással, amellyel nyomon követheti, hogy a hitelkockázati fedezetként elismerhető ingó vagyontárgy káresemény ellen megfelelően biztosított legyen.

Az ingó vagyontárgyat terhelő dologi biztosíték hitelkockázati fedezetként való elismerését nem érinti a követelés érvényesítésével kapcsolatos, jogszabályon alapuló követelések kielégítési sorrendben való elsőbbsége.

A követelést terhelő dologi biztosíték elismerhetőségi feltételei:

- a) a biztosíték alapján a Banknak egyértelműen és hatékonyan kell rendelkeznie a követelés felett,
- b) a Banknak minden, az alkalmazandó jog szerint szükséges lépést meg kell tennie annak érdekében, hogy a biztosíték minden más követelést megelőzően érvényesíthető legyen,
- c) a Banknak éves jogi felülvizsgálat keretében meg kell bizonyosodnia arról, hogy a biztosíték az irányadó joghatóság előtt érvényes és érvényesíthető,
- d) az ügyfél nem teljesítése esetén a Bank jogosult kell legyen a követelés ésszerű időn belüli érvényesítésére (behajtására) vagy - a követelés adósának hozzájárulása nélkül - a követelés átruházására (értékesítésére),
- e) a Bank belső szabályzatban rögzíti a követelésekhez kapcsolódó kockázatok figyelemmel kísérését, amelynek kapcsán kitér az ügyfél tevékenységének üzleti és ágazati elemzésére, az ügyfél hitelezési gyakorlatára, valamint arra, hogy a követelés milyen üzleti partnerekhez kapcsolódik,
- f) a kitettség értéke és a követelés értéke közötti különbség meghatározásakor a Banknak valamennyi rendelkezésére álló információt figyelembe kell vennie, ideértve a beszédési költségeket, a feltételhez kötött engedményezést, a zálogjogot, a megterhelt követelés-poolokon (követelés-halmazokon) belüli koncentrációt, valamint a Bank portfólióján belüli koncentrációs kockázatot,
- g) a fedezetül elfogadott követelések megoszlásának (diverzifikáltságának) lehetővé kell tennie a hitelezési kockázat csökkentését,
- h) az ügyfél és a követelés kötelezettje között pozitív korreláció áll fenn, de a Bank az ehhez kapcsolódó kockázatokat figyelembe veszi a biztosíték-halmazhoz tartozó követelés nyomon követésénél,
- i) a követelés nem az ügyféllel szoros kapcsolatban álló személyekkel szemben áll fenn, és
- j) a Banknak a nem teljesítés esetére belső szabályzatban meghatározott követelés-behajtási eljárással kell rendelkeznie.

Az elismerhetőség kapcsán figyelemmel kell lenni a *lejárat* eltérésre, amely akkor fordul elő, ha a hitelkockázati fedezet, vagyis a biztosítéki szerződés (hitelkockázat mérséklését biztosító szerződés) hátralevő futamideje rövidebb, mint a fedezett kitettség hátralevő futamideje. Lejárat eltérés alapvetően a pénzügyi biztosítékok bevonása esetén fordul elő. A biztosítéki szerződések megkötésekor minden esetben biztosítani kell a lejárat összhangot.

7.2. Az elismert biztosítékok fő típusai

1. Pénzügyi biztosítékok
2. A nem hitelnyújtó hitelintézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénz vagy betét.
3. Az életbiztosítási kötvény vagy szerződés, ha a hitelnyújtó hitelintézet javára az életbiztosítási kötvényből, szerződésből eredő követelésre zálogjogot alapítottak.
4. A nem hitelnyújtó hitelintézet által kibocsátott értékpapír, ha azt a kibocsátó kérésre visszavásárolja.
5. Garancia és készfizető kezesség

7.3. A garanciát nyújtók és kezességet vállalók hitelminősítési kategóriája

Partner megnevezése (HKR szerint)	1 AAA- AA-	2 A+- A-	3 BBB+- BBB-	4 BB+- BB-	5 B+- B-	6 CCC+- CCC-
Központi kormány és központi bank			X			
Hitelintézet és befektetési vállalkozás, (pl: MTB Zrt)			X			
Hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás			X			

7.4. A készfizető kezességgel és garanciával biztosított kitettségek értéke:

A Pannon Takarékbank Zrt adatai:

Megnevezés	Kitettség összege M Ft
Összesen:	2.520
Állam készfizető kezességével fedezett kitettség	1.122
Garantiqa Zrt. garanciájával fedezett kitettség	1.024
AVHGA Zrt. garanciájával fedezett kitettség	374

7.5. Elismert pénzügyi biztosítékokkal lefedett kitettség értéke:

A Pannon Takarékbank Zrt adatai:

Kitettségi osztályok	Fedezett, összes kitettség M Ft
Központi kormánnyal, központi bankkal szembeni kitettség	
Önkormányzatokkal szembeni kitettség	
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettség	
Vállalkozásokkal szembeni kitettség	
Lakossággal szembeni kitettség	209
Késedelmes tételek	
Egyéb tételek	1
Összesen:	210

8. Kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók

Az MTB Zrt részvényeinek mérleg szerinti értéke: 212,343 millió forint. A részesedést a befektetések között tartja nyilván a bank, nem kereskedési céllal vásárolta. Az értékpapír állomány döntő hányadát lejáratig tartja a bank, csupán néhány esetben értékesített lejárat előtt papírokat.

9. A kereskedési könyvben nem szereplő pozíciók kamatkockázata

A kamatkockázat az eszközök és források eltérő jellemzőinek eltéréséből keletkeznek. A banki könyv (nem kereskedési könyv) kamatkockázat mérése sztenderd kamatláb változást feltételező duration gap módszer szerint történik, követve a Felügyelet megfelelő módszertani útmutatóját (PSZÁF 2/2008.). A bank a lejáratokkal rendelkező instrumentumok lejárat előtti előtörlesztését, illetve a betét felmondását nem modellezi. A lejárat nélküli szerződések (pl. folyószámla betét, folyószámla hitel stb.) tartós részét (amit magbetétnek is neveznek) nem modellezi.

A kamatláb kockázat mérése negyedévente történik.

A bank a duration gap módszer alapján banki könyvhöz (nem kereskedési könyv) tartozó instrumentumoknak nettó jelenérték változását méri. A mérés alapján kialakította devizanemenként a portfólió nettó jelenérték változást mutató arányt, amely az adott devizanemhez tartozó súlyozott összeg és a szavatoló tőke aránya.

10. ÉRTÉKPAPÍROSÍTÁS

Az értékpapírosítást a Bank nem alkalmazza, ezért arra tőkekövetelményt sem számít.

11. PARTNERKOCKÁZAT KEZELÉSE

A banknak származtatott ügyletei nincsenek, ezért partnerkockázatra tőkekövetelményt nem kell számítani.

12. Működési kockázat

A bank a HPT. 76/J. § értelmében az Alapmutató módszer szerint számolja a működési kockázat tőkekövetelményét. Az alapmutató módszere szerinti tőkeszámításhoz a banknak az eredmény-kimutatás alapján kell kiszámolnia az irányadó mutatót az alábbiak szerint:

1. a kapott kamat és kamat jellegű bevétel, valamint a fizetett kamat és kamat jellegű ráfordítás különbözete, és
2. a bevételek forgatási célú részvényekből, részesedésekből (osztalékok, részesedések), kapott (járó) jutalék- és díjbevételek, pénzügyi műveletek nettó nyeresége.

A Pannon Takarékbank Zrt esetében ez a tőkekövetelmény 342 M Ft.

Kelt, Komárom 2013. május 31.

Pannon Takarékbank Zrt Ügyvezetése